

Generalinei prokurorei Nidai Grunskienei

Rinktinės g. 5A, LT-01515 Vilnius

El. p.: generaline.prokuratura@prokuraturos.lt

Kopija

Lietuvos Respublikos Prezidentui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Seimo

Žmogaus teisių komitetui

Dėl viešo intereso gynimo

2022 m. lapkričio 15 d., Vilnius

Pranešame, kad buvo pažeistas viešasis interesas leidžiantis įdtingai formuoti viešojo administravimo ir viešosios politikos praktikai bei žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugai ir teisėms į bet kurio Lietuvos Respublikos piliečio asmens duomenų apsaugą ir privataus gyvenimo aplinkybių neviešinimą, pažeidžiant teisę turėti įsitikinimus ir juos reikšti taip, kaip garantuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, tačiau dėl mąstymo ir įsitikinimų išskirtinumo neturėti viešo persekiojimo, draudimo įsidarbinti, viešo smerkimo ir menkinimo, gąsdinimo ir viešo trukdymo turėti ir įgyti pajamas pagal turimą išsilavinimą, gebėjimus ir kompetencijas, nebūti persekiojamam dėl bet kokią kitokią nuomonę turinčių asmenų įdarbinimo.

2022-11-08 pasirodė vieši pranešimai spaudoje (pridedama žemiau) apie įvairių valstybės pareigūnų ir tarnautojų viešai iškeltą klausimą dėl konkretaus asmens teisės būti įdarbintu dėl jo visuomeninės veiklos iš kurios galėtų kilti teistumas, bet jis dar nėra kilęs:

1. Lietuvos Respublikos Švietimo ministrė Jurgita Šiugždinienė iškėlė klausimą – kaip į mokyklą buvo priimta pilietė, mokytoja Astra Genovaitė Astrauskaitė. Viešai išsakė išankstinę nuomonę apie asmenį formuluotėmis „tokie žmonės neturėtų dirbti“ [1].

2. Vilniaus savivaldybės vicemeras Tomas Gulbinas iškėlė susirūpinimą ir priėmė sprendimą atlikti tarnybinius patikrinimus dėl asmens priėmimo į pavaldžią savivaldybei įstaigą, viešai išsakydamas nuomonę: „asmuo neturėjo būti priimtas dirbti“, jo nuomone „nesuderinama su nepriekaištinga reputacija“ [2].

3. Įvykdytas išankstinis viešas spaudimas asmens darbdaviui, „Juventas“ gimnazijai, nurodant, kad bus atliktas tarnybinis patikrinimas mokyklos direktorei Irinai Ignatavičienei [1,2].

4. Švietimo ministerijos atstovas Dainoras Lukas „nurodė, kad priežastis, esą neatsirado jokio kito kandidato į šias pareigas, nėra pateisinama“ [3].

Tokiomis aplinkybėmis, kuomet:

1) yra piktnaudžiaujama asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, susižinant koks asmuo ir kur yra darbinamas,

2) viešinant bet kokius su asmeniu susijusius duomenis, apsaugotus asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu,

3) vykdant politinį išankstinį spaudimą politiškai neparankių ar nepatogių asmenų darbdaviams, ir patiems asmenims,

4) vykdant administracinį spaudimą tų asmenų darbdaviams iš anksto, be duomenų patikrinimo neviešinant asmens tapatybės aplinkybių,

5) iš anksto paskelbiant galimai subjektyvius duomenis,

6) iškraipant galiojančių teisės aktų normas ir sąlygas, paskelbiant nesamus reglamentavimus viešai,

7) siekiant sisteminio mobingo,

8) siekiant visuomeninio pasmerkimo,

9) viešai demonstruojant viešą nepagarbą ir pasmerkimą politiškai nepatogiems asmenims –

bei NESANT ĮRODYMAMS IR FAKTAMS, NEIŠTYRUS DOKUMENTŲ, NESANT VIEŠŲ ĮSTAIGŲ SPRENDIMAMS, TEISMO SPRENDIMAMS – akivaizdžiai:

I. Neteisėtai susižinant ir viešinant asmens duomenis

II. Siekiama suformuoti netinkamą viešojo administravimo ir viešosios politikos praktiką kuomet asmens duomenis valdantys asmenys gali nebaudžiamai viešinti ir skelbti privataus asmens duomenis apie politiškai ar kitaip nepatogių asmenų įsidarbinimo faktą,

III. Siekiama suformuoti išankstinę tyrimo nuomonę sau pavaldiems asmenims kurie atliks ar bus pavedama, ar jau yra pavesta atlikti tarnybinį ar kitokį pavaldžios įstaigos, pavaldaus asmens patikrinimą,

IV. Siekiama suformuoti išankstinę nuomonę apie neva esamus neatitikimus teisės aktuose jų neperžvelgus iš anksto ir detalai, iškraipant faktus ir įstatymo normas –

taip pat PAŽEIDŽIANT:

1. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą, susijusias konvencijas,
2. Viešų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą,
3. Viršijant tarnybinius įgaliojimus atitinkančius BK 229 str. (netinkamai atlikus pareigas)
4. Kurstant kitų neapykantą dėl asmens įsitikinimų ir pažiūrų, pagal BK 170str., –

kai SIEKIAMA suformuoti naują ir ydingą viešojo sektoriaus mobinginę sistemą, pasinaudojant savo tarnybine ir politine padėtimi, disponuojant jautria informacija (asmens duomenimis), siekiant įbauginti visuomenę jautrių klausimų sprendimu, manipuliuojant teisės aktų turiniu iš anksto žinant nesant teisės pažeidimui, siekiant sukurstyti visuomenę pasmerkti kitaip mąstančius ir kitaip besielgiančius nesant teismo sprendimui dėl tariamų nusižengimų ir nusikaltimų.

Lietuvos visuomenės taryba, pagal savo įstatus „veikia vadovaudamasi LR Konstitucija (toliau Įstatuose – Konstitucija), LR Civiliniu Kodeksu (toliau Įstatuose – LR CK), LR asociacijų įstatymu (toliau Įstatuose – LR AI), kitais LR įstatymais ir poįstatyminiais aktais, Visuotine Žmogaus teisių deklaracija, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, šiais Įstatais bei kitais LVT vidaus teisės aktais. <...> siekia, kad būtų užtikrinta piliečių apsauga nuo valstybės tarnautojų savivalės ir kitų neteisėtų (teisiškai nepagrįstų) politinių bei administracinių manipuliacijų ir įtakų, ginamas viešasis interesas<...> savo veikloje vadovaujasi imperatyvių teisės normų, kurių negali pakeisti jokie žemesnės teisinės galios aktai, tiesioginiu taikymu, taip pat visuotinai pripažintu teisės principu, kad neginamos žmogaus teisės ir laisvės yra beprasmės, jeigu neatsižvelgiama į visuotinę taisyklę *ubi ius - ibi remedium*: jei įstatymas suteikia teisę, jis duoda ir priemonę jai apginti.“ – kreipiasi į GENERALINĘ PROKURATŪRĄ ir GENERALINĘ PROKURORĘ Nidą Grunskienę, su **prašymu**:

1. Pradėti viešo intereso gynimo bylą įvertinant viešam interesui, viešosios politikos, valstybės tarnybos reputacijai, asmens duomenų teisinės apsaugos normoms padarytą žalą mastą;

2. Nutarimu įspėti Švietimo ministrę Jurgitą Šiugždinienę, Vilniaus vicemerą Tomą Gulbiną ir kitus viešai pasisakiusius valstybės pareigūnus, valstybės tarnautojus, jiems prilygintus asmenis – kad nedarytų teisės pažeidimų;

3. Nutarimu reikalauti atlikti Švietimo ministrės Jurgitos Šiugždinienės, Vilniaus vicemero Tomo Gulbino ir kitų viešai pasisakiusių valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, jiems prilygintų asmenų veiklos tarnybinį patikrinimą, kitokio pobūdžio tyrimus įvykdytai viešai veiklai, kenkiančiai valstybės tarnybos interesams ir reputacijai ištirti;

4. Pradėti ikiteisminį tyrimą Švietimo ministrei Jurgitai Šiugždinienai, Vilniaus vicemerui Tomui Gulbinui ir kitiems valstybės tarnautojams, jiems prilygintiems asmenims pagal 229 str. (netinkamai atlikus pareigas).

5. Pradėti ikiteisminį tyrimą Švietimo ministrei Jurgitai Šiugždinienai, Vilniaus vicemerui Tomui Gulbinui ir kitiems valstybės tarnautojams, jiems prilygintiems asmenims dėl neapykantos kurstymo dėl asmens įsitikinimų ir pažiūrų, pagal BK 170str.

Šaltiniai:

[1]. Švietimo ministrė apie A. G. Astrauskaitę: tokie mokytojai neturėtų mokyti vaikų, 2022-11-08, <https://www.diena.lt/naujienos/lietuva/salies-pulsas/svietimo-ministre-apie-g-astrauskaite-tokie-mokytojai-neturetu-mokyti-vaiku-1101890>

[2]. Vilniaus savivaldybė tiria, kaip į mokyklą buvo priimta Astrauskaitė: tikroji padėtis paaiškės per dvi savaites, 2022-11-08, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1816666/savivaldybe-astrauskaite-negali-dirbti-mokytoja-del-reputacijos-riausiu-tyrimo>

[3]. „Tai yra nesuvokiama“: ministeriją šokiravo gimnazijos direktorės sprendimas dėl A. G. Astrauskaitės, <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2022/11/07/news/-tai-yra-nesuvokiama-ministerija-sokiravo-gimnazijos-direktores-sprendimas-del-a-g-astrauskaite-25095766>

Lietuvos visuomenės tarybos Valdybos vardu:

Lietuvos visuomenės valdybos narys

Tauras Jakelaitis

Lietuvos visuomenės tarybos narė

dr. Nendrė Černiauskienė